

tása sincsen még viszonzva. 1887-ben is, — most is a m u s z k a z, a ki a hazai közvélemény és közérzetet ily alkalomszerű nyilvánítását mintegy kihívta!

Nem szép tölünk — de ez alkalommal egy késsé neheztelünk fővárosi lap-collegáinkra és e neheztelésnek kifejezést adunk, legalább itt — a Gili Balázs rovataiban.

A mozgalom ugyanis a mi kis vidéki lapunk, a jó öreg „Debreczen” szerkesztői irodájából indult ki s mondhatnók, azon íróasztaltól, a melyen először fogalmazta meg anno a d a z u m a l a bihari pontokat... Tisz a K á l m á n. A tud. és műegyetemi olvasókör buzgó elnöke, Sz o m j a s Lajos ur tudomást vett indítványunkról, melyben (míg az „Egyetértés” és a „Budapesti Hírlap” csak általánosságban, a többi lap pedig legfeljebb történelmi fejtegetés alakjában vett tudomást a krakkói Báthory-ünnepségről) határozottan s indítványozólag kijelölték a tennivalókat: koszorút kell Krakkóba küldeni, — még pedig vigye el azt a budapesti egyetem ifjúságának küldöttsége, a kolozsvári egyetem és az összes vidéki akadémiák ifjúságának hozzájárulásával. Szomjas ur felszólítására elküldtük az illető lap-számot és a mozgalom programja egészen úgy állapított meg, mint mi indítványoztuk.

Nos a fővárosi lapok — nem vettek tudomást arról, a miben illetékesen igen nagy része van a debreczeni függetlenségi párt közönlényének, és ez bizony nagyon szeretlen eljárás tőlük. Nagyobb hiteltesség okáért elmondhatjuk a terv keletkezésének történetét. Egy kis párbeszéd az egész, mely így hangzik: Szerk. Édes (K. B.) ur, mi lesz holnap a vezércikk? Ma (K. B.) nek nincs hangulata, ollózni pedig nem lehet mindég.

(K. B.) Hát mit írjak? Szerk. Valami kis szenczációt kellene csinálni. Itt van a krakkói Báthory-ünnepély! Indítványozzuk, hogy a budapesti és általában a magyar ifjúság — koszorút vigyen Krakkóba, mint a hogy vittek Szűcs-pátriárk Abdul Kerimnek.

(K. B.) No az ilyen tárgyakat szeretem én! Rögön neki ütök! Szerk. Csak aztán apró befűkkel oda írja a cím alá, hogy „indítvány”, ily talán nem hallgatják agyon. Keressen olyan címet, a mi megragadja a figyelmet, mint a multkor volt p. o. az „Ipolyi Arnold és a Pesti Napló” cím.

(K. B.) Meglesz! Meg is lett a cikk is, a szenczáció és a mozgalom is, de az agyon hallgatás sem maradt el, mert két lap utólag... magának vindikálta a terv apaságát. Pedig hát ezáltal mi vagyunk az a p a, ók csak h á z i b a r á t o k.

Rögön kész az országos kalamajka, a mint a képviselőházban szóba kerül valami a z s i d ó k a t e r d e k l ő d o g. Mint legújabbban a b ő r z e a d ó k e r d é s e ! Oh milyen látvány ez! Undorító, boszszantó és kómiikus egyszerre!

Az antiszemita párt azt indítványozza, hogy a bíriánerek, a társadalom heréi, kik csak úgy dobálóznak az ezerekkel, a melyeket könnyen és nem másképp szereztek, mint a hogy szerez a kártya-játékos — adó alá vettesse nek.

És az a kormány, a mely adó alá veti még a szegény szolgáló takarékpénztári beté-

tét is, elvett tőle és csak úgy szűli a legfurfangosabb adó-nemeket, mellőzötti mamelukjai által ezt az igazságos adót.

Mert — azt mondják a mamelukok — kicsiny összeget kapnánk ez adó után. Kicsit-e? Mindenestre többet a vadászokra kivett adónál.

Meg aztán — ugymond — a bíriánerek mind Bécsbe szaladnának, a hol nincsen bérze-adó.

Hiszzen bár oda szaladnának! Az a sok százszoros és milliómos pedig, a kik már ilyen kicsiny adó miatt is elköltöznének hazánkba, az olyan sehonnai, jöttment banda — azokat ugyan kár kimélgetni.

Valjon érez a pénzügyér ennyi jókarakter, miszer a szegény székeket és levédekéi totokét kényseritik kivándorlásra nyomtaszó közzgazdasági viszonyaink?

Nem, ezeknek nem jut a kormány szálnalmából, mert e z e k szegény ördögök, a z o k pedig milliómos — zsidók!

Azt mondta a német hadügyér, hogy néki a z u t o l s ó n a p o k b a n jutott eszébe, hogy a német birodalom hadi-állományát szaporítani kell. Az agy V i l m o s császár, a ki eddig mindig békét hirdetett, szintén a z u t o l s ó n a p o k b a n vált olyan dühös háboru-apostollá.

Az utolsó napokban! Az e v s z e l h e l e n t e r h ő f e g y v e r e s b é k é n e k e z e n u t o l s ó n a p j a i a d d i g t a r t a n a k, a m i g e z e g y e d u r a d l o m u t o l s ó n a p j a i e l n e m é r k e z n e k.

Addig — oh éretlen Európa! — fizess, mint a köles és hullj rákásra, mint a vaczkor!

A kormány egy irodalmi intézettel és egy hitel-egylettel szemben kijelentette, hogy csak úgy erősíti meg az alapszabályait, ha kimarad a k e r e s z t y é n s z ó a z o n p o n t b o l, a mely először, hogy kik lehetnek a tagok.

Bravo! Izraelita egylet (p. o. négyelet) és központi iroda — azt lehet alakítani és tenntérni, a háznyor és a meddig csak tetszik a zsidóknak. Ezt a kormány megegydi, hanem a k e r e s z t y é n s z ó, a z M a g y a r o r s z á g o n m o s t m á r t i l o s, m i n t D e b r e c z e n b e n e g y k o r a d o n g ó n o t a.

Még megérjük, hogy a kormány is címet cserél és lesz belőle „m. kir. felelős és körülm... lt kormány!

A budapesti írói és művészi kör („k e r e s z t y é n” jelző nélkül) elhatározta, hogy a belügyminiszterrel kérvényezi a hírlapok utcán való elárulásának jogát.

A belügyminiszter talán engedélyezni fogja.

Legalább lesz még egy olyan j o g, a m i t t e r z e s e s z e r i n t e l v o n h a t — a z e l l e n z é k i l a p o k b o l.

Ipolyi szive.

Ipolyi Arnold végredeletemben Rank hagyta szivet, mely hön érezett! Sziveleül születnek ma az élők. Jó ha a holtak — a nemesen érzők — A sirba nem viszik le szívüket!

Gili Balázs.

De azért nem tűri rajta meg a port; Emlékezetes neki minden accord; Egy hang: s feledett régi dalra émed — Szövege cikornyás, dallama német.

Az öreg úr így dalai közt élve, Emlékszik időre, helyre, személyre: Kítől, mikor és hol tanulta, dalolta Ezt is, amaz is, gyermek kora oltá.

Néha egy új dalt terem önként húrja, S felejté legott, már ő le nem írja; Később, ha megint eszébe ütődik: Álmodta-e, vagy hallotta? — üdődik.

Sokra bizony már alig viszi dalgát: Ó is „mindentap feled egy-egy nótát”; Nem is a művészel habérja heviti, Csak gemberedő újját melegíti.

Gyakorold is, a mit valaha tudtál, Hasznát vehed, ha nyomorba jutnál, Ha kütül, öregem! vele utóflre Hulltán kalapodba egy-egy fillérke.

(1877. jul.)

A vak leánya.

(Francia regény.)

(21 közlemény.)

A két sőlymász rendületlenül állott előbbi helyén.

— Ez mégis Crimenla esae Ma-jestatis, — szót Albert, kinek arca kigult a haragtól.

— Sire! Elfogadhatja-e Concinit maga előtt, miután a sáfár rendeletei teljesítő szo-

Az emlékkertből.

(Levél a f. szerkesztőhöz.)

„Mégint az Emlékkert! — mondja némelyik olvasó — milyen a divatból régen kiment thema! — „Honvédelmek, Csokonai szobor!” mindegyik érdekes volt a maga idejében.

Az akkori intelligencia nagy odaadással, s nagy áldozatokkal is hozta azokat létre. De a mai kor embere nem érzi szív- szükegnek a sentimentális foglalkozást.

„Jelenleg más fajta és fontosabb ügyek kerültek napirendre.”

„Aztán meg — mondja a másik — nem is ér az az emlékkert — így a hogy most van — egy fapénzt is.”

„Fel kellene azt öntözteni minden reggel, minden dé utód, az utjait pedig megkavicsoltatni, hogy a nyári melegekben hűvös lenne ott, és kényelemmel lehetne sétálni.”

„Ah! az a Stadtpark!”

„Nem győzi a kutunk instálom — mondja busan a kertész; a minap felkértük a tűzoltó urakat. Egy óra alatt valamennyi kutunkat kiszippasztották.”

„Lári fari, — vág közbe az uraság, — hát másút miért tudják felcsofolni?!”

„Aztán meg kellene oda (zúkrásza, fagy-lálda, katonazene a közönség elvezetése és mutatgatására.”

„Ah! az a Stadtpark!”

Az ekképen gondolkozók s beszélőkön kívül vannak másféle panaszok is.

Ilyenek az ott unakozó uraságok, vagy épen asszonyosságok, kik a legellentetesebb panaszokra fakadnak.

„Hallja maga! kertész, vagy miféle! — szól az egyik, — miért nem áll itt maga felvigyázni? s dajkákat leszakgatják az orgonát, nem a dajkák kedvéért ütették azt; a Margit-zigeten a legelső kisasszonyt is rendre utasítják, ha valamihez nyul.”

Keves idő múlva jön a dajkák asszony-ság a kertészre: „Hogy mert maga az én dajkámval gorbabáskodni, hogy az leszakasztotta azt a rongyos orgonát az én gyermekemnek? Ez a kert a közönségé, a miéink; itt nem parancsol senki, tudja!”

Kedden a vidéki szegény ember jól vegzi a dolgát; elégedetten letelepedik egy úló párra, falatozik.

A kertész oda megy; „kérem ne tessék a pecsenyét a loczára tenni, a ki oda ül elszoroza a ruháját.”

Az atyjai nem szól egy szót sem, falatozik csendesen.

Mikor a kertész arrább megy: „Be csunya ez a debreczeni ember; még azért is szót tesz, ha az ember a magáét eszi.”

A maga szempontjából mindegyiknek van oka a duzzogásra; — jó volna, ha minden kivánságot ki lehetne elégíteni, és a különböző érdekeket össze egyeztetni.

A sok különféle panaszhoz járult azon fontosabb, eleibe vágó tény, hogy az emlékkert társulat tagjai nagyobbára elhaltak; az előbbi időkben évenként befolyt adakozások megszűntek; a meglévő kis vagyon jövedelme leszállott; s lassanként oda alakult a közvélemény, hogy minél előbb vagy utóbb, annak kell megtörténni, a megfogatkozott társulat adja át a két kertet egy erős örökös tulajdonosnak; talán a ref. Collegiumnak, vagy a ref. Egyháznak, vagy még inkább a nemes városnak.

Mint hogy az emlékkert ügye örökség képen én reám jutott, kötelességemnek tartottam a mult évben a dolog iyetlen állásában a

helybeli lapok utján az egész ügyet előlegesen megismertetni a közönséggel; — egyszersmind e végből tavaly 1885. július 19-én tartott közgyűlésre meghívtam nem csak a társulat még élő tagjait, hanem — azon okból, mivel az idő teltevel a két kert némileg már közragyónná vált — a közvélemény szabad nyilvánulása végett, az újabb nemzedéket is, annak eldöntése végett, valjon a város közönsége megbirkozik-e a két kertek társadalmi utó-leendő további fentartásával és a kor kívánalmához képest diszesebbé tételével; vagy azon — itt mindenben megszokott — köanyú módot választja, hogy a nemes város, a társulat programja mellett vegye át a kerteket?

Az 1885. jul. 19-ére így meghirdetett közgyűlésen alig néhány egyen jelent meg; de mind a mellett is hangoztatva lett, hogy szebb, — az alapítók irányában halasab — lenne a társadalmi uton megmaradni. A kis többség az átadás mellett nyilatkozott, de: — A meglejtett néhány tag, nem érezte magát illetékesnek a feltejt kérdést további társázközös nélkül könnyedén eldöteni.

Abban állapotott tehát meg, hogy a társulat tagjaiból, más részt a városi tanács tagjaiból összeállított küldöttség adjon véleményt a jól meghányandó-veendő kérdéstről.

Ezen vegyes küldöttség 1885. július 26-án ezt a javaslatot tette:

„A küldöttség megelévé a győzöve a felől hogy a megfogatkozott emlékkert társulat, a közönség érdeklődésének már régebben mutatkozó tejes hiánya miatt, az általa kitűzött feladatnak meg nem felelhet, nem pedig azért mert a szükséges anyagi erőt pótolni nem képes; más oldalról egy kellő számú, organizált, és a törvényes keleknek megfelelő társulatú magát kiegészíteni nem tudja; ezek-nél fogva azt javasolja, hogy a társulat közgyűlése mondja ki, hogy az emittet okoknál fogva feloszlik; s miután az emlékkertek helyének tulajdonosa a város, melynek szepitészeti, közegészségi és rendőri és egyéb teki-etekekből is érdekeben áll az emlékkerteknek, s azokban lévő emlékeknek feltartása, más erkölcsi testület azokat a város és a közönség érdekeinek érintése nélkül nem is tart-hatná fen:

Mind két kert, tartozékaival, és a meglévő összes vagyonnal együtt a város tulajdonába vegleg átadatik azon feltétel mellett, hogy a város az emlékkerteket, és azok tartozékait, valamint a meglévő vagyont, a társulat programjának megfelelőleg, eredeti rendeltetésében köteles lesz fentartani.

En, dacára ezen javaslatnak, megkiser-lettem a f. 1886 ik évet arra használni fel, hogy lássuk meg, nem lenne e kivihető a társadalmi uton megmaradás? vagy is a fentartáshoz szükséges pójt pénzsegélyt a régi pártfogó testületektől, u. m. a nemes városból, a gőzmalom társulattól, takarékpénztártól, Collegiumtól, Egyháztól beszerezni?

E két utóbbi 50—50 frt segélyt kész szívvel magadtá; a gőzmalom és takarékp. is adott, amaz 40 emez 25 frtot, de tő em tei-hető szép instantium jövöre nézve biztos sikert nem tudak eredményezni.

A nemes városhoz is írtam egy szép instantiát, s csatoíva a bevétel és kiadás elbí-rányzatát, kértém a városi budgete 300 frt segélyt felvetetni, de bizony mt sem kaptam, csupan azon fehérvast, hogy az emlékkert társulat jelentse be, mily feltételek mellett kívánna a kerteket a városnak átadni?

Mivel már a feltételek formulázását a

ma semmi kedvem nagy társaságot fogadni.

E szavakra merően tekintve Concini számos kisérétére, mely ennek egy intésére visszavonult.

A florenczi habozás nélkül lépett be csupan egy apródnak kisérétében s az ajtó ismét bezárult utána.

— En már ma — szót a király, parancsot adtam ki, hogy senki se haborgasson minket, mert Albert épen a legjobb módszert mutatá nekem, hogy kell a fiatal sólymokat megszelítetni és betanítani. Ez oly művészet, mely gondokozást igényel. Senki sem ér: úgy a madarakhoz, mint ez a fiatal ember. Én szórakozni kívánom és azt hittem, hogy az én sólymászatom a Louvrenben háborítlan menedéki szolgál nekem.

— Sire, — szót Concini, mézédés mosolylyal — a királytól ő felsége azzal bizott meg, hogy tudakozódjam, hogy nyugodott fel-seged az éjjel.

— Ejh, ön ma rendkívül udvarias, — szót XIII. Lajos savanyu arczczal, mely rossz kedvét nagyon elarulta. — Nekem úgy tetszik, hogy ön mint iskolás gyermekkel obajt velem banni.

Mintán az ágyban már nem talált, okot látott arra, hogy kövessen és meggyőződjék, vajon nem koralykedtem-e?

— Felséged már ma nagy mérvben kimutatja elenszenvét legalázatosabb szolgálja-irant, — szót a florenczi, tetetett alázatóság-gal, — míg átható tekintetét a király fiatal barátjára veté.

Ez azonban, anélkül hogy legkevésbé is nyugtalanodott volna, gyöngéden simogatta a kezében levő sólyom tollát.

(Folyt. köv.)

a társulat köz alapszabályokk adást, vagy tá a közgyűlés d

E vegett hó 12-ik napj e. 10 órako hívtam.

Egyszers is, azon nyilve tén tisztelettel Debrecze

H Thaly

tett képv. a Re reczeni utja a lyi püspök ten Kálmánt, a sz keny történelm főpaphoz. Thaly alapították me Mikó, Horváth Thaly pedig a ók készítettek ték a fiatal eg a boldogult fő Kálmánhoz irt, ja érkezett Pa Végső passzus ez Thalynak a hogy a legköz fognak talalko erre így felel: ti jó k i v a m n a l a m m á m m á r t ö r ö d n o h a m e g i a m e d d i g u t o l s ó l e v e l e k i v a l ó j e l e s e n k i v a l o n b e n a s z b e f e j e z t e B e r o z A c a d e m i a s k ö z l ö j k a f e l e s t e r l ö r i : „ A s u n k o r s z g y d e m i a t a g j a „Gróf Bercsényi A felolvasás Fölkérjük a n olvasó iránti t p ár perczzel j e n n i . B e l e p t i . A k ö r j e g y ö j e o r s z g y k e p v . f e l ö l 7 ó r a k o r F o g a d á s a r a a k i v a s u t i i n d i k e l Thaly K e l — n e m r e n e r k e z e k a , F e l

Idősb Beszle

ban legtevéke lál. Id. Bészle végelgyengülés bogdokult élet közeiket: SZÜ 22-ikén. A gy gezzve, megüv győgszertárt, felvirágoztató ta, s a város tét töltötte b

ködött mint tagja volt a v rel. presbyter nyira megérd szerte ismerő öreg urat, ki a fiatal nemz szeretetét b

„Beszter bács dott emlékül gyar asszony pelt házasság évvel elhun származott, u aljegyző es t Csiky Lajos h hosszabb idő ban csak az e sege alatt gy de az életnek ember, jó ha benne, s emi kik jó szivet les közben b haláláról ki vetkezöleg h mal tudatuk nak Id. B e s szereszenk, fo te 68-ik évbe elgyengülésbe halottunk por

3 or sz. a levő h tisztelet után nak örök ny teességételre labri rokona szívvvel megh ber 7. B e s Lajos; I f j l e n g j e n n

4 ig terjedő Refor m a

jan az egész ügyet elölegeesen közönséggel; — egyszersmind 1886. július 19-én tartott gyűlésen nem csak a társulat hanem — azon okból, mivel két kert némilgy mar közvelelemény szabad nyilvánvalóbb nemzedeket is, annak valjon a város közönsége két kertnek társadalmi utó...

19-ére így meghirdetett: "Mehely egyen jelent meg; is hangotlatva lett, hogy a város irányában halasabb — uton megmaradni. A kis melett nyilatkozott, de: — nehany tag, nem ezerte ma a fellett kérdést további tá...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

1885. július 26-ot tette: "Meglehető győződé a felől közönségek emlékkert társulat, a városnak mar régebben mu...

a társulat közgyűlésének kell megtenni, sőt az alapszabályokban nem érintett felosztást és átadást, vagy társadalmi uton való feuttartást is a közgyűlés döntheti el.

E végett a társulat tagjait folyó évi decz. hó 12-ik napján a városház nagy termében d. e. 10 órákor tartandó közgyűlésre meghívtam.

Egyszersmind az egész városi közönséget is, azon nyilvános közgyűlésre erősségül szintén tiszteletteljesen meghívom.

Debreczen 1886. decz. 5.

Tóth Antal m. k. mint az „Emlékkert társulat” képviselője.

Helyi hírek.

Thaly Kálmán, a debr. I. ker. szerzetes képv. a Rákóczi-kor nagynevű buvárt debreczeni utja akadályozza abban, hogy az Ipolyi püspök temetésén részt vegyen. Thaly Kálmán, a szives barátságán kívül jelentékeny történelmi mozzanatok fűztek az elhunyt főpaphoz. Thaly és Ipolyi 1867-ben együtt alapították meg a magyar történelmi társulatot. Misó, Horváth és Ipolyi voltak az elnökök, Thaly pedig a jegyző. Az alapszabályokat is ők készítettek, mai tekintélyre is ők emeltek a fiatal egyletet. Sajátos és jellemző, hogy a boldogult főpap talán legutolsó levelét Thaly Kálmánhoz írta. Ipolyi levele alg néhány napja érkezett Pozsonyba, s magán természetű Végső passzusát azonban ide ígta. Felelet ez Thalynak ama kérdésére, mikép reméli, hogy a legközelebbi ülésen, jó egészségben fognak találkozni a közös működésben. Ipolyi erre így felel meg: „Közösönombabaráti jó kívánságot, de nem megy az nálam már oly könnyen, mert már törődött öreg ember vagyok, noha még vonom az ígát, addig a meddig bírom.” — Alkaimás: ez volt utolsó levele a magyar történetírás eme kiváló jelesének — Thaly Kálmán különben a szünetek alatt Pozsonyban befejezte Bercsenyinek II-ik kötetét, melyet az Academia megbízásából ír. Folytatólagosan közöljük a felolvasókör jelentését a holnapi estélyről: „A holnapi felolvasóestélyen városunk orsz. gyűl. képviselője és a m. tud. akadémia tagja Thaly Kálmán ur fog olvasni „Gróf Bercsenyi Miklós életéről” czim alatt. A felolvasás pont 5 órákor veszi kezdetét. — Fölkerjük a n. e. köönséget, hogy ugy a felolvasó iránti tekintetből, mint a saját eruekben pár perczel ot óra előtt sziveskedjék megjelenni. Belépti jegyek a rendes helyen kaphatók. A kör jegyzője: — Thaly Kálmán Boda Vilmos orszgy. kepv. kíséretében, a ma esti Budapesti fogadóra a felolvasókör tisztviselői mennek ki a vasuti indóházhoz. A függetlenégi párt — mivel Thaly Kálmán ezuttal nem partgyűlésben van — nem rendeznek hivatalos fogadást. Az érkezők a „Fehér Ló” szállóban rendeztek lakást.

Városunknak egyik legismertebb, a multban legtevékenyebb polgárát ragadta el a halál. Id. Bészler Lajos hosszas szenvedés után, végelgyengülés következtében elhunyt! A megdöglött elétrajzi adataiból közöljük a következőket: Született Debreczenben, 1819 okt. 22-ikén. A gyógyszerészeti tanfolyamot elvégezve, meguyította a „megválto”-hoz czimzett gyógyszerzertárt, melyet szorgalmas és ügyességgel felvirágotatott. E gyógyszerzertárt később eladta, s a városházánál a házi penztárnoki tisztelet töltötte be ritka pontossággal, majd az ipar-egyesületi takaréks és hitelintézetnél működött mint penztárnok. Huzamosabb ideig tagja volt a városi képviselő-testületnek és a ref. presbyteriumnak. Utóbbi években az anynyira megérdemelt nyugalomra vonulva, szerető gyermekei körében élte le napait. Városzerteg ismerték a jó lelki, derült kedélyű, öreg urat, ki régi, tipikus magyar alak volt, a fiatal nemzedéknek iránta való tiszteltet és szeretetét bizonyítja az, hogy általánosan „Bészler bácsi”-nak szólították. Neje az áldott emlékü Igmány Zsuzsánna, a régi magyar asszonyok mintaképe, kívül 1847-ben lépett házassági frigyre, már ez előtt egy pár évvel elhunyt. E házasságból két gyermek származott, u. m. Lajos, jelenleg 1-30 városi jegyző és tiszteletbeli tanácsnok, és Emília, Csiky Lajos hittanászki tanár ur neje. — Már hosszabb idő óta gyengélkedett, állapota azonban csak az ősszel vált veszélyesé, betegsége alatt gyermekei önfeláldozással spólták, de az életnek nem nyerték vissza. Munkás ember, jó hazafi, szeretető családapa dől ki benne, s emléke áldott lesz mindazok előtt, kik jó szívet s érdemeit ismerték. Halála széles körben kellett ószinte részvétet. — A haláláról kiadott gyászjelentés követezőleg hangzik: A legmelyebb fájdalommal tudatjuk edes jó apának, illetve ipának Id. Bészler Lajos okleveles gyógyszerésznek, folyó hó 6-án este 9 órákor, élete 68-ik évében, hosszas szenvedés után végelgyengülésben történt kimutát. Boldogult halottunk prorszei folyó hó 8-án, szerdán délután 3 órákor, Nagy-Vársd-utczai 2127-ik sz. a. levő hazunknál tartandó rövid isteni tisztelet után, a Czegléd-utczai sírkertben fognak örök nyugalomra helyeztetni. E végtisztességétélre az elhunytak közönsége és távolabbi rokonait, barátait és ismerőseit bánatok szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1886. deczember 7. Bészler Emília és ferje Csiky Lajos; Ifj. Bészler Lajos. Béke legyen halmvai fölött!

Népesedés. A nov. hó 28-tól decz. hó 4-ig terjedő heten született városunkban: I. Református: törvényes 9 fiu, 9 leány,

törvénytelen 2 fiu, — együtt: 20. Halvaszületett 1 fiu, 1 leány, — együtt: 2. Egybekelt 21 pár, II. K. v. a g. e. l. k. u. s.: törvényes 1 fiu, III. R. o. m. k. a. t. h. o. l. i. k. u. s.: törvényes 1 fiu, 6 leány, — törvénytelen 1 leány, — együtt: 8. IV. Zsidó: törvényes 1 fiu. Elvevőszülöttek összes száma = 30, melyet ha egybeveszük az elhaltak számával (41) az a padás 11.

Hadházról írják nekünk: Műkedvelői előadást rendeztetett főhá-én a hajdu-hadházi ifjuság köréből alakult műkedvelői társulat által. Ezuttal hatodszor léptek ki csinosan felszerelt szinpadukra s a „Rang és mód”-ot Szigeti 3 felvonásos szinművét adták elő. Az előadás sikere valóban meglepő volt és különösen a szerepeknek helyes kiosztása biztosította a darab sikerét. A közönség jól mulatott a darab elejének bohóságán s a későbbi megkapó mozzanatokatis meitányolhatia. Műkedvelői előadásokat nem lehet szigorun mérlegelni, de ezen előadásból különben sem tagadhatók meg az elismerést, s annak kijelentését, hogy az itt-ott, a művészek minősíthető játékkal, nem csak kiérdemelt figyelmet kellett, de a legnagyobb sikert is aratta. Sikert aratott kedves érzelmek játékaival Kovács Ilika (mint Irma), Schuck Berta k. a. (Clarisse), kivülök mint Bannay Gerő uram felesége Koncz Gabriella k. és mint ügyes szoba leány Molnár Juliska k. a. első föllépésére többit már nem is várhatunk. A férfi szerepek közül különösen jó személyesítőt nyert Bannay Gábor (Simon Károly ur), ki játékaival oly hatást gyakorolt a publikumra, hogy a mamák könnyeket hullattak, és látam egy öreg bácsit, kit annyira áthatott előadása, mint a feleskei notárius, mikor a notárius ur elmegy a színházba és ott a szinpadra akar ugrálni, hogy ott megmentsse Deedemonát. Épp így meglehetett elégedve akitőjával, Bannay Gerő (Farkas Ödön ur), az öreg báró (Veszprém: István ur), az ifjú báró (Scuak Jozsef ur), uszorás (Hadhazy Endre ur), ekzszeres (Nagy Ferencz ur) és Sándor (Trencsenyi Lajos ur). A függöny legrövide utána a szereplők mindnyájan többször kihivattak sőt meg a sugó is tapsot kapott és kihivattak. A szereplő bolygek gyönyörű varagsokrokot kaptak. Bár a színhelység mint a darab és előadás is, megérdemelte volna: a nézőtér nem teit meg egészen mégis a jelen levők szamat tekintve ama rossz időkhöz kepest, mely akkor volt, s mely megakadályozta a vidékiek jöveletét, igen jelentékeny mondhatjuk. Hadhazyak intelligenciája kevés kivétel nélkül ott volt, és vidékről is többen. Asszonyok: Hadhazy Andráse, öz. Koncz Sándorné, Dr. Kovács Dánielne, Schuk Jozsefné, Veszprémi Istvánné, Gyűgyey Jozsefné (Debreczen), Szabó Zsigmondne, Fazekas Dánielne, Molnár Sándorné, Farkas Ödönne, Horagay Antánné (Debreczen), Szabó Lajosné, Pogányk Andrásné, Molnár Anáné, Simon Károlyné, Soós Gáborné, Munkácsy Matyásné, Fay Zsigmondne, Bóke Antánné, Racz Jozsefné. Leányok: Kovács Ilonka, Schuck Berta, Molnár Juliska, Koncz Gabriella, Soos Esztnike, Munkácsy Zsófnika, Ember nőverek, Kovács Gizella, Hadhazy Erzsike, Schuk Mariska, Horánszky Piroksa stb. Az előadást ánczmulatsók követte, mely 3 órákor ért véget. Az egész este általában igen kedélyes volt s ki kedélyesen akar mulatni, ugy igyekeztek megragadni az alkalmat, és a hadházi mulatásokat el ne halaszsa, és egy kis kellemetlen idő, — mint most is — ne tántorítsa vissza, mert biztosítva lehet följöle akáarki, hogy csekély fáradsága Hadházon kárpotoiva lesz. Csak kettőt kérnénk igen szépen: Először is azt, hogy ily alkalmakkor egy-két szekérfelét küldenek ki az indóházhoz, nehogy az érkezők ismét gyalog legyenek kénytelenek átszúni az indóházhoz vezetű sár-tengeren, másodsor azt, hogy a nagyvendégül bérleje, Moskovitz kényszerítettsek legálább is trühető bor kiszolgáltatására. A mit ott mértek az többnyire kriminális rossz ital vala! (Kis jogász.)

Békassy Rozsának, társulatunk ezen bájos, fiatal, nagy tehetséges szönde színésznőjének, ki oly rövid idő alatt megnyerte a közönség szeretetét, ma este lesz a jutalomjátéka, a „Váljunk el” czimű francia vígjátékban, melyben a jutra mazandó „Cyrene” szerepet fogja játszani, mely legjobb szerepei közé tartozik. Békassy Róza színház Debreczenben tett kísérleteket a dramai hősnő szakjában és így itteni szereplése ezen tekintetben is furdító pontot képezend, határozott tehetőség ő a mihez páratlan szorakul is járul, így a legszebb sikernek nevezhet elébe. Jutalomjátékát annnyival inkább ajánljuk a közönség pártfogására, mert Békassy Róza városunk leánya. Nem áruljuk el, mily meglepetések várják este, csak azt említyük fel egy lap után, hogy más városokból, N.-V.-ről és Szabadkáról, hol Békassy Róza k. a. színésznő kedvence volt a közönségnek, nehany lelkes művészet kedvelő megígérta, hogy jelen lesz a jutalomjátékon. Sőt Szabadkáról — mint halljuk — egy pompás virág koszorut, egész öitözékhez való selyemszalaggal küldöttek.

Nécsoklójátok a gyermekeket. Egy híres német orvos mondta a következőket: A zord idő közeledével ismét felbírom a szülők figyelmét arra a körülményre, hogy kicsinyke meghülés rendszeren abból a rossz szokásunkból származik, hogy akármilyen hidegről jövünk is, arcon, szájon vagy a hol érjük csoklójátjuk őket. Minden orvos tudja, hogy sok köhögés, melyet minden veszély nélkül él át az idősebb ember, átvitel után a kis gyermekre, kinek az egészsége nem tud oly ellent

állást kifejtetni, életveszélyesse válhatik. Sok embernek meg van e rossz szokása és dacára az intelmeknek, szeretetét gyermekei iránt ily módon igyekeznek kimutatni, pedig alapszabályan vetkezik ez által ellenük. * Színház. Telpnap a „Sárga csikó” cz. népszinmű kis ház előtt került színpadra. Zsuffolt karzat, közepesen megteit páholyok és ures földszint előtt. Ez utóbbit azon körülménynek tudatjuk be, hogy előtte való napon a népszinmű adatott s a „Sárga csikó”-t már igen sokszor adták. Az előadás vonatott volt. Vedress (aki — ugy látszik — univ. versalis lángelméje kíván lenni a szerepeknek) ma erőttelen és színtelen Csorba Márton volt, Hadaynak (Laczi) csak egyes jelenetei sikerültek, Molnár László, mint Bogár Imre igen szépen énekel. Az énekes pályája épp ezen is elismerést arat Molnár Rónaszékky, mint puztabíró, kedély nélkül játszott. Orley Flóra (Örszi) olyan volt, mint máskor, Lászlóiné (Agnes), Hegyesi (Botos Iczig) sat. kitündek voltak. A konzorciumhoz volna egy kis figyelemzetetésünk. Már meggyőződhetett arról, hogy a Molnár Antal e kitűnő s közönségünk által sajnosan nélkülözött jellemzés szereplőit a társulat jelenlegi tagjai közül betölteni senki sem képes. A közönség körében mindinkább észrevehetővé válik az erre vonatkozó panasz, sőt a mint értesülünk, a szingyület elnöke határozottan fel is szólította a konzorciumot, hogy Molnár Antalt, a ki még mindig megnyerhető, haladéktalanul szerzőtesse vissza. Tudomásunk szerint Molnár Antal a kolozsvári, miskolci és szabadkai színházaktól kapott szerződtetési ajánlatot, és csupán magán-ügyei utalják őt arra, hogy Debreczenben időzék, — s feltételei, melyek mellett örömet visszaszerződnék, ma már eppen nem elfogadhatatlanok. A konzorciumtól, mely már másutt is tett több sikertelen lépést, a Molnár Antal helyének betöltése végett, határozottan a közönség nevében követeljük, hogy igyekezék Molnár Antalt visszaszerződtetni, s meg vagyunk győződve arról, hogy ez csak javára fog válni a konzorciumnak. Ercesei Etel, ki eddig a karban működött, régi fizetése mellett s e g e d s z i n e s z n ö t ü l ö h a j t v i s s z a s z e r z ö d n i. M i u t a n s e g e d s z i n e s z n ö k n e n i u c s e n, a z o k p e d i g, a k i k e r r e v a l o k (Kárikasné és Ágh Iona) elsőrendű szerepekben mutogatnak, ez az ajánlat is figyelmet érdemel. Segéd-szakmakör és régi fizetés — ezek már oly igények, a melyek (főkép mivel a k. a. szerződtetésével egyéb nagyobb előny jár) mindenesetre elfogadhatók. Színházi műsor a jövő hétre:

Holnap, 8-án „Tündérlak” Magyar honban, Miss Leona Dare első vendégjátéka. 9-én „Két év múltán” — és „Kékszakállú asszony.” Miss Leona Dare második vendégjátéka. 10-én: „Bocaccio”. 11-én: „Gringoise” és „Robin orvos.” Miss Leona Dare 3-ik vendégjátéka. 12-én: „Huszár csiny” Miss Leona Dare 4-ik vendégjátéka. 13-án: „Dezentor” 14-én: „Dezentor” 15-én: „Furcsa háború”, Loracsékné jutalomjátékai, Ajtayné Szabó Pepi urral egy fellépéssel. 16-án Nő emancipáció. 17-én: „Papageno” 18-án „Bocaccio”. 19-én „Dezentor”. „A Róland” előadása, mely Vedress Gyula jutalomjátéka lett volna, a Miss Leona Dare vendég-szereplése miatt, későbbre halasztatott.

A debr. vadásztársulat választmányi tagjai felkértek, hogy f. hó 8-án azaz szerdán d. u. 6 órákor a városháza nagytermében tartandó értekezletre megjelenjen sziveskedjenek. Targy: a hajtóvadászatok idejének és helyének megállapítása. — A z e l n ö k s é g . * Egyház. A deb. ev. ref. egyháztanács közgyűlésének számos tárgyai közül kettő bir legnagyobb fontossággal. Az egyik a tanítók és tisztelelők fizetéseimelésének, a másik domesztikai tartozások beszedésének ügye. A tanítók fizetésének feleme eset 800 frt maximumig a tanító testület kérelme folytán az iskolaszek elfogadásra ajánlotta a presbiteriumot. Ez azonban nem hozott végleges határozatot a tárgyre felett, mely az egyház financiát oly erősen érdekli. Hanem visszatette az az iskolaszekhoz azon meghagyással, hogy állítsa össze a tankötelesek nagyszámához képest az egyháznak még hany tanítói állományát és iskolát kell fölfalítani s ezek mennyi költségre kerülnének. — E munkát elkészülte után pedig a gazdasági szekbizottság fog jelentést tenni, hogy az egyház alapjai e népnepvelés ügyének ama követelményei teljesítése után mezbírák és a tanítók javadalmazásának növelését. A tiszviselőki fizetését azonban felebb emelte a közgyűlés. Elhatározatától továbbá, hogy a domesztikai követések ellen a reclamatiók febr. 1-15 napjain adhatók be.

Uj vasut. A h. nánás b. szent mihály vasut műtan-rendőri bejárását a közlekedésügyi miniszter f. hó 10-dikére rendelte el. A debreczen h. nánási vasut részvénytársaságot e bejárásnál György Endre, dr. Király Ferencz és Deutsch Lajos fognak képviselni. * Gazdfogyasztás. Nov. hóban az utcák világitására elfogyott 98,933 1/100 köbláb gáz, ezért 1484 frt, a hivatali helyiségek világitására elfogyott 2205 köbláb gáz, ezért pedig 412 frt 78 krt fizetett a város a gáztársulatnak. * A Dobos pavillon bérleti díja évenként 2172 frt 01 krban állapított meg a város által. Ezen összeg 10 százalékat képezi a befektetésnek, mert az egész épület 21,720 ft 13 krba került, ugy 10 év alatt (ha addig a

szel el nem viszi a pavillont) a bérleti díj fedezni fogja az előállítási költséget.

Névnapiok. Pénteken, Ferencz napján, a jó barátok és ismerősök tisztelettel Dr. Király Ferencz ipar és kereskedelmi kamarai titkár urnál, nt. Balog Ferencz hitt. tanár urnál, Papp F., Nagy F. ügyv., városi főjegyző urnál, Medgyesi Ferencz városi szám tiszt urnál, — tegnap pedig, Miklós napján, Jeney Miklós és Simon Miklós rendőr fogalmazó urakat, továbbá Dr. Oláh Miklós főispáni titkár urat keresték fel, ud kivánatokkal. — és Máthé Miklós házi pénztári ellenőr urat.

Meghívás. Az emlékkert társulatnak a f. 1886 évi decz. 12-én vasárnap d. e. 10 órákor a városháza nagy termében tartandó közgyűlésére. Targy: Az emlékkerteknek a város tulajdonába átboctatása felett határozat hozatal.

Vásár-rendezés. Hogy a heti vásáron a rend könnyebben fenntartható legyen, Farkas Albert csendbiztos elrendelte, hogy a szekerek az utcán külön, két sorban álljanak. E rendeletet a tegnapi hetivásáron már teljes eréllyel foganatosította is.

Felolvasó szerkesztő: Gáspár Imre.

Kiadó: Kutasi Imre.

A mohai ÁGNES savanyuviz folytonos használata mint ivó-viz járványos betegségek alkalmával kitérő szolgálatot tesz. Friss töltésben kapható: minden gyógyszerárban fűszerkereskedés és vendéglőkben.

Szives megfigyelésül! Fzrszer és ezerszer jónak bizonyult és orvosi tekintélyek, valamint számtalan magánsegítmények bizonyítványai által kitérített készítmények.

Dr. MILLER mohnövényedve meglepő hatással van köhögés, rekedtség, torokfájás, elnyálkásodás, keletkező gümőkör, egyáltalában a légzési szervek minden bántalmaj ellen.

Ezen balsam a gromor és belek nyak-hátyára erősítőleg és életölég hat, a máj kiválasztásait elősegíti és kitűnő szelájó szer. Sikeresen alkalmazható és különösen ajánlható gyomorfájásnál, gyomorgörcsöknél, a gyomorpufladtagnál, hányásnál, hasmenél és székör-agnál. Kólikánál hatása majdnem rögtöni. Jótékony hatásu továbbá vértőláz és minden más hosszabb ideig tartott kimerítő betegségek utáni fellábadozásnál, mivel az étvágyt gyarapítja és az emésztést nagyon elősegíti. — Ezen kitűnő szernek különösen faluhelyen egy háztartásban sem kellene hiányoznia.

Egy üveg ára 1 frt 50 kr. Fél üveg 80 kr. o. e. MILLER tyúkszem-balsama. Csálhatatlan szer tyúkszemek, szemölcsök és fájdalmas bőrkeményedések ellen. Kitűnő hatása folytán ezen szer napról-napra növekvő kersletnek és elterjedésnek örvend.

Netalan előforduló hatás nélküli utánzásoktól való meóvás végett kéretik mindenki csakis MILLER tyúkszem-balsamát kérni. Ára egy skatulyában lévő üvegcsének, használati utasításal együtt 60 kr. Beküldetett. Miller J. gyógyszerész urnak Brassóban. Örömmel konstatalom, hogy mindkét készítménye mohnövényedve- és tyúkszem-balsama, egy nálam, mint nőmmel pompásan bevált. Várakozásomon túl meglepésem a sikerrel. Sternberg (Morvaország) ápril 2-án 1885. Schwarz Gusztáv kereskedő.

Az összeg és 10 kr csomagolási költség előleges beküldése után e készítmények bárhová postabérmentesen szállítatnak. Két doboznál kevesebb nem küldetik. Központi küldeményezési raktára Miller J. gyógyszerész Brassóban. Valódi minőségben mindenkor kapható Debreczenben: Stenczinger K. B. Csabán; Kugel és Bartók L. fűszerkereskedő uraknál; Miskolcon: Dr. Racz György, Szabó Gyula és Kurucz János gyógyszerész uraknál; N.-Károly: Kerek's Bertalan; Nyiregyháza: Fábry Gusztáv; Szathmáron: Schwarz A. mint fűszerkereskedő uraknál

